

Folketingets Beskæftigelsesudvalg
lov@ft.dk

Finn Sørensen
Finn.S@ft.dk

Beskæftigelsesministeriet
Ved Stranden 8
1061 København K

T +45 72 20 50 00
E bm@bm.dk
www.bm.dk

CVR 10172748

18. januar 2018

Beskæftigelsesudvalget har i brev af 26. april 2017 stillet følgende spørgsmål nr. 403 (alm. del), som hermed besvares endeligt. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Finn Sørensen (EL).

J.nr. 2017-3595

Spørgsmål nr. 403:

”Ministeren bedes opdatere skønnet for de økonomiske konsekvenser ved reform af efterlønsordningen, som det fremgår af lovforslag L 19 (2011-2012), tabel 1, idet der samtidig tages højde for senere forhøjelse af pensionsalderen. Ministeren bedes opgøre de økonomiske konsekvenser frem til og med 2025 og i varig virkning.”

Svar:

Til besvarelsen af spørgsmålet har jeg indhentet bidrag fra Finansministeriet, som oplyser følgende:

”Tabel 1 i lovforslag L 19 (2011-2012) vedrører skøn over de økonomiske konsekvenser af *Aftale om senere tilbagetrækning* for årene 2012-2015. Disse dækker primært over skøn over udbetalingen af efterlønsbidrag til personer, der udmeldte sig af efterlønsordningen i 2012, færre indbetalinger af efterlønsbidrag i de følgende år, samt færre personer på efterløn som følge af forhøjelserne af efterlønsalderen.

Ved indgåelse af politiske aftaler er beslutningsgrundlaget de beregninger og skøn, som forelå på aftaletidspunktet. Det er normal praksis, at der ikke foretages genberegninger af virkninger af allerede gennemførte regelændringer. Såfremt den realiserede virkning af et gennemført tiltag er anderledes end det oprindeligt vurderet, hvad enten det er i positiv eller negativ retning, vil dette – på linje med andre nye informationer – blive indarbejdet i forbindelse med de løbende opdateringer af de mellemfristede fremskrivninger og vurderingen af de offentlige finanser.¹

At der generelt ikke foretages genberegninger af allerede gennemførte regelændringer skal blandt andet ses i lyset af, at en egentlig opdatering af skøn såsom dem, der fremgår af tabel 1 i L 19, på baggrund af det efterfølgende faktiske forløb, ville kræve en udsondring af, i hvilket omfang efterfølgende ændringer i fx tilbagetrækningsadfærden kan tilskrives *Aftale om senere tilbagetrækning*, og i hvilket omfang de kan tilskrives andre forhold, herunder både øvrige reformer og underliggende tendenser i økonomien såsom stigende levetid og forbedret sundhedstilstand blandt seniorer.

¹ For tilbagetrækningsreformer gælder fx, at de *fremadrettede* reformvirkninger, som endnu ikke er slået igennem i økonomiens struktur, løbende kan ændre sig som følge af opdaterede befolkningsprognoser mv. Disse ændringer indarbejdes løbende i de mellemfristede fremskrivninger.

På denne baggrund redegøres i det følgende for, i hvilket omfang de to centrale forudsætninger bag de historiske skøn i tabel 1 i L 19 *umiddelbart* synes at være blevet opfyldt; det gælder antallet, der trådte ud af efterlønsordningen i 2012 og beskæftigelsesvirkningen af forhøjelserne af efterlønsalderen.

Til L 19 blev det på forhånd skønnet, at ca. 415.000 personer ville benytte sig af muligheden for skattefri udbetaling af efterlønsbidrag og i den forbindelse udtræde af efterlønsordningen. Det blev skønnet, at dette ville give anledning til en samlet tilbagebetaling af bidrag på 17,6 mia. kr. svarende til i gennemsnit ca. 42.500 kr. pr. person.²

Det faktiske antal udmeldelser blev ca. 655.300 personer med en samlet tilbagebetaling på ca. 28½ mia. kr. svarende til i gennemsnit ca. 43.500 kr. pr. person, *jf. svar på § 17 spørgsmål nr. 2 og 3 til L 193 (Forslag til finanslov for finansåret 2013) af 5. september 2015*. Det højere antal udmeldelser skal blandt andet ses i lyset af, at det realiserede antal omfatter ca. 122.900 ikke-efterlønsberettigede personer, dvs. personer som var udmeldt af ordningen inden anmodningstidspunktet, men som ikke havde fået udbetalt eller overført deres tidligere indbetalte bidrag til anden pensionsordning. Skattefri udbetaling af efterlønsbidrag til disse personer påvirker ikke indtægter fra efterlønsbidrag eller antal efterlønsmodtagere i de efterfølgende år.

Det større antal udmeldelser vil herudover også have bidraget til færre indbetalte medlemsbidrag³ i årene 2013-2015 og vil isoleret set også bidrage til en større efterfølgende arbejdsudbudsvirkning (som følge af færre efterlønsmodtagere) end skønnet til L 19. Det større antal udmeldelser vil isoleret set have haft en negativ virkning på den offentlige saldo i de første år, men en positiv nettovirkning på de offentlige finanser på sigt som følge af højere arbejdsudbud og beskæftigelse.

For så vidt angår forhøjelserne af efterlønsalderen til 60½ år i 2014 og 61 år i 2015, blev det til L 19 skønnet, at antallet af efterlønsmodtagere isoleret set ville falde med 3.900 personer i 2014 og 11.000 personer i 2015. Dette blev baseret på en forudsætning om, at de berørtes tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet ville udskydes som følge af udskydelsen af efterlønsalderen.

Der kan efterfølgende konstateres en meget tydelig tendens til, at de årgange, som har fået forhøjet deres efterlønsalder, også har udskudt deres tilbagetrækningstidspunkt og er fortsat i beskæftigelse. Hvor der tidligere var et fald i beskæftigelsesfrekvensen ved 60-årsalderen (fx for årgang 1953, som havde en efterlønsalder på 60 år) er dette fald således udskudt til højere alderstrin for senere årgange svarende til forhøjelserne af efterlønsalderen, *jf. figur 1*. Det samme gælder for det yderligere fald i beskæftigelsesfrekvensen, der for årgang 1953 var ved 62-års alderen; dette er også blevet udskudt svarende til forhøjelsen af efterlønsalderen. Overordnet har forhøjelsen af efterlønsalderen således haft (godt og vel) den virkning på beskæftigelsesomfanget blandt personer over 60 år, som var ventet på forhånd.

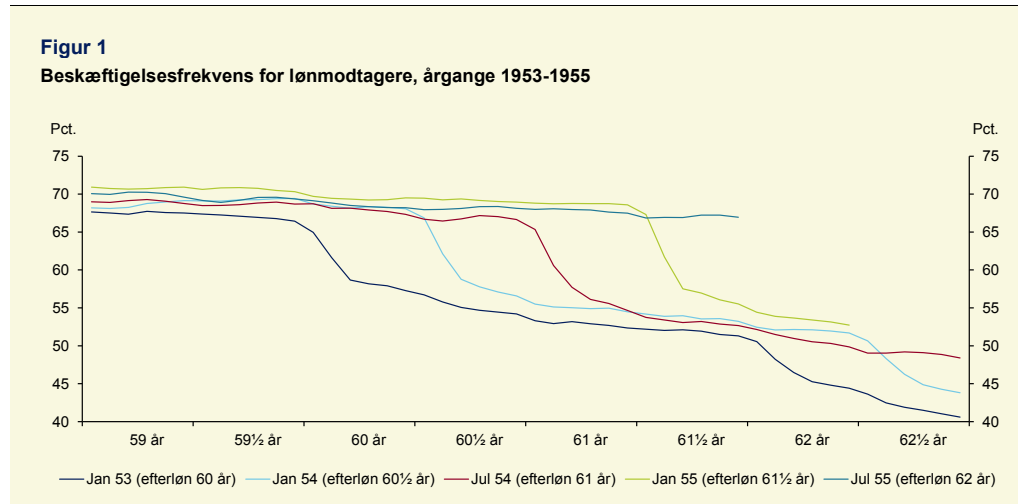
Forhøjelsen af efterlønsalderen siden 2014 har medført et vigtigt bidrag til stigende arbejdsstyrke under det igangværende konjunkturopsving og været med til at forebygge større mangel på arbejdskraft end det aktuelt er tilfældet. Gennemførelsen og

---

² Se også tabel 4 i lovforslaget.

³ Det blev også vurderet, at færre personer ville melde sig ud af efterlønsordningen på almindelige vilkår i de følgende år, da de skønnedes at ville benytte sig af muligheden for udmeldelse på gunstigere vilkår i 2012.

timing'en af reformen bidrager derfor afgørende til at forlænge og forstærke det igangværende opsving i dansk økonomi.

Anm.: Beskæftigelsesfrekvenserne er opgjort på baggrund af alle lønmodtagere i registeret Beskæftigelse for Lønmodtagere (BFL). Tallene omfatter således også lønmodtagere, som ikke er medlem af efterlønsordningen. Beskæftigelsesfrekvenserne for 2. kvartal 2017 er baseret på opregning af foreløbige tal. Kilde: Lovmodellens datagrundlag og egne beregninger.

For skøn over virkninger af fremtidige forhøjelser af efterløns- og folkepensionsalderen henvises til *svaret på Finansudvalgets spørgsmål nr. 401 af 15. juni 2017*.

Jeg henholder mig til svaret fra Finansministeriet.

Venlig hilsen

Troels Lund Poulsen